

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
„Miercurea”, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia”
„Cohalm”, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”,
„Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”,
„Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”,
„Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărăndeana” și „Zlătneana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VI.

Sibiu, 6 August 1904.

Nr. 32.

Seceta.

Seceta abnormală și ne-mai pomenită, ce bântue încă dela începutul primăverii aproape întreagă Europa și în special și patria noastră, ia din ce în ce tot mai mult caracterul unei calamități, ale căreia urmări funeste astăzi sunt încă neprecalculabile. Lipsind sucul dătător de viață, sămănăturile mult promițetoare în primăvară, au fost mare parte compromise și au dat o recoltă, care d'abia atinge mijlocia altor ani normali. Și ceea-ce învoalvă un pericol și mai mare și care poate fi numită deadreptul o catastrofă pentru țară și popor, este lipsa desăvirșită a nutrețului pentru vite. Ce însemnează aceasta pentru o țară eminentemente agricolă cum este a noastră își poate închipui fie-cine, și o va simți nu numai agricultorul deadreptul atins, ci și industriașul, comerciantul și fie-care consument. Vor trebui un șir de ani buni, multe efortări și multe sacrificii până se vor vindeca ranele, cauzate de seceta anului curent și până se va restabili echilibrul economic pe toată linia.

Deamnă de compătimire este între tristele împrejurări actuale în special soartea bieților agricultori și a micilor proprietari, cari în urma recoltei slabe și a lipsei de nutreț sunt expuși în multe părți, de a peri cu vite cu tot de foame. Mulți și-ar vinde vitele spre a-și cumpăra în timpuri mai bune altele, dar tot din motiv, că nu au cu ce le ținea, nu le cumpără nimeni; la tîrgurile de vite ținute în timpul din urmă în diferite părți ale țerei au fost mănate vite de tot soiul, în număr atât de mare, cum de mult nu s'a mai pomenit; vîndări însă s'au făcut de tot puține, cel mult s'au negociat vite de tăiat și și acelea puține și cu prețuri ridicol de neînsemnate. Mai târziu,

când speculanții vor începe exportul de vite de tăiat, prețurile probabil se vor mai ameliora, dar acesta va fi numai un câștig trecător pentru vîndători, câștig ce ei înșiși vor trebui să'l plătească scump ulterior.

În vederea crizei, care inevitabil va urma recoltei slabe a anului curent și a lipsei totale a nutrețului pentru vite, guvernele diferitelor țeri au început a lua din bună vreme numeroase măsuri de precauțiune și a face poporului diferite înlesniri. Guvernul român d. ex. a interzis exportul porumbului, principalul nutremânt al poporului țeran, voină a preveni în modul acesta o eventuală foamete și a reduce lipsa de nutreț din țară. Prin aceasta se înțelege s'a dat indirect o lovitură și altor țeri vecine, cari până acum își acopereau trebuințele de porumb mare parte din România. Guvernul ungar, din a sa parte, încă a luat dispozițiuni pentru ameliorarea situațiunii precare, în care a ajuns țara. Între altele se va permite pășunatul și cositul în pădurile erariale și cei interesați vor pute strânge frunze pentru nutreț și așternut la vite, și în fine s'a făcut diferite favoruri și reduceri la transportul nutrețurilor pe căile ferate din țară; favorurile resp. reducerile acestea le vor avea însă numai proprietarii deadreptul interesați, consumenții direcți, dar nu și diferiții furnisori și speculanți, dintre cari în special aceștia din urmă n'ar întârșia de a exploata situația în interesul pungei lor proprii. Acestor măsuri salutare vor urma probabil și alte înlesniri, în special ce privesc încassarea contribuțiunilor de tot soiul, sistându-se pentru un timp oare-care execuțiunile etc.

Este de sine înțeles, că măsurile acestea singure sunt insuficiente spre a salva poporul agricol de ruina, ce'l amenință în urma calamităților elementare ale anului curent. Trebuie să-i sară în ajutor și alți factori, cari

asemenea statului, încă au chemarea de a promova bunăstarea materială a poporului și acești factori sunt *băncile*. În special băncile noastre și conducătorii lor, precum și toată inteligența grupată în jurul lor, cari stau în contact mai direct și intim cu poporul nostru agricol, pot face acestuia între împrejurările actuale prețioase servicii, îndemnându-l la perseveranță și precauțiune în o situație excepțională, pe care numai timpul o poate sana. Poporul trebuie avertizat de a-și vinde pe prețuri de nimica vitele, cari formează pentru el cel mai bun și mai indispensabil capital și care după trecerea crizei, ani de zile îi va aduce cele mai abundante interese, astfel că merită chiar și cele mai mari sacrificii. Vitele vândute odată, se pot rescumpăra numai cu greu după crasă și trebuie cumpărate la tot cazul mai scump decât au fost vindute. De aceea țeranul mai bine să-și încordeze toate puterile, să-și restrângă după posibilitate celelalte trebuințe și în loc de a-și vinde vitele pe prețuri de batjocură, cum afirmă un ziar maghiar că face țeranul român „prost și neprevădător” — mai bine să-și cumpere nutreț scump. Iar mijloacele spre scopul acesta să i-le ofere băncile noastre în forma unor credite ieftine, acordate pe lângă condițiuni ușoare, căci capitaluri disponibile au băncile noastre aproape pretutindenea în abundență. Indirect pot ușura băncile noastre soarta poporului ajuns în strimtoare astfel, că ținând cont de situația economică excepțională, proced cu cea mai mare cruțare la incassarea pretensiunilor lor, acordând excepțional și între marginile posibilității, toate cererile de respiruri, ce vor intra la ele acum în număr tot mai mare; sistând procesele urzite și amânând după posibilitate execuțiunile și licitațiunile, al căror rezultat, între împrejurările economice nefavorabile din anul acesta, și așa va fi în cele mai multe cazuri dubiu.

În modul acesta băncile noastre, fără a-și sacrifica interesele proprii și cel mult cu risicul de a realiza în anul curent un profit mai mic, care însă se va rebonifica în alți ani mai buni, ar conserva și salva de peire mii și mii de mici existențe economice și prin aceasta s'ar câștiga și întări și mai mult încrederea poporului în instituțiunile noastre financiare-economice, cari nu sunt și nu trebuie să fie numai întreprinderi de câștig, ci și instituțiuni naționale pentru conservarea și întărirea forțelor economice ale poporului nostru.

C. Popp.

Judicatura anului 1903 referitoare la cauzele de asigurare.

(Fine).

Datorința de a înștiința a celui asigurat în ca-surile când în formularul de ofert s'au pus anumite întrebări singuratic, se mărginesc în sensul legii la aceste întrebări. Aici s'a ivit în praxă chestia controversă, că e oare a se privi de violarea datorinței de-a înștiința, dacă s'a dat un răspuns necorespunzător adevărului la o întrebare fără importanță pentru încheierea contractului de asigurare.

Senatul comercial al curiei în deciziunea de sub Nr. 1087/1902 a rezolvat chestia aceasta așa, că în asemenea casuri *nu se poate* constata violarea datorinței de-a înștiința, fiind-că în înțelesul legii numai împrejurările momentuoase și dătătoare de ton pentru încheierea contractului sunt a se înștiința societății de asigurare. Din aceeași cauză nu învoalvă violarea datorinței de înștiințare nici împrejurarea că cel asigurat a retăcut sechestrarea judecătorească a obiectelor asigurate, după-cum dispune în privința aceasta deciziunea curială de sub Nr. 1410/902. Nici retăcerea pagubei suferite prin foc înainte cu timp mai îndelungat — înainte cu 11 ani — în înțelesul deciziunii Nr. 381/1902 nu formează violarea datorinței de-a înștiința și tot astfel conform deciziunii de sub Nr. 1166/1902 nu se consideră de violare, dacă asiguratul peste tot n'a răspuns la una din întrebările cuprinse în ofertul de asigurare. Răspunsul neadevărat, dat la întrebarea asupra ocupațiunii celui ce a făcut ofertul, conform deciziunii curiale dela Nr. 723/1903 numai atunci se poate privi de violare a datorinței de înștiințare, dacă ocupațiunea fasionată contrar adevărului, cu privire la risic și la premia ce este a se plăti se cuprinde într'altă clasă a tabelii decât ocupațiunea ce-o are de fapt cel asigurat.

Dispozițiunea cuprinsă în condițiunile de asigurare, conform căreia cel asigurat în cas când nu-i mulțămît cu *extimarea* făcută de cătră comisarii exmiși de societate, trebuie să se supună noiei extimări a unei comisii de experți, a căror estimare e obligătoare pentru ambele părți, a dus în praxă la cele mai multe procese, de oare-ce cei asigurați n'au voit a se supune estimării unei astfel de comisii de experți, la a cărei formare societatea are influință decidoare. În tendința de a se emancipa de sub influința acestei comisii de experți, s'au făcut cele mai variate excepțiuni contra estimărilor acelora, dintre cari curia a acceptat numai pe cele următoare, sau mai bine zis numai celor următoare le-a atribuit acel efect juridic, în urma căruia cel asigurat nu-i supus extimării acelora, ci poate evalua pe altă cale paguba suferită. Dacă protocolul de extimare al comisariilor exmiși nu s'a luat conform condițiunilor de asigurare, asiguratul în sensul deciziunii curiale de sub Nr. 1189/1902 nu-i dator a se supune extimării făcute de cătră comisiunea de experți. Apoi în înțelesul deciziunii de sub Nr. 1456/1902 nici atunci, când dispozițiunea referitoare la aceasta n'a fost cuprinsă în ofertul de asigurare, dar polița de asigurare nu s'a intimat celui asigurat. Iar dacă asiguratul n'a subscris protocolul de extimare, societatea trebuie să dovedească conform sentinței de sub Nr. 194/1903, că extimarea s'a făcut în ordine. Extimarea comisariilor conform dispozițiunii de sub Nr. 1440/1902 e obligătoare pentru societate, dacă aceasta în anumit restimp n'a făcut uz de dreptul ce-i stă la dispoziție cu privire la revisuire. Și în fine în sensul deciziunii de sub Nr. 1177/1902,

față de extimarea comisiunii de experți se poate dovedi, că comisiunea a fost în eroare în privința mulțimii obiectelor deteriorate.

Referitor la *plătirea premiilor* curia reg. se bazează pe § 484 al legii comerciale, conform căruia rata a doua și cele următoare ale premiei nu se mai pot pretinde dela cel asigurat din cauza, că prin neplătirea acestor rate succesive contractul de asigurare devine invalid. Dacă însă acel ce dă asigurarea, în schimbul unui cambiu exmis pentru suma premiei a extradat celui asigurat chitanță despre solvirea premiei atunci asiguratul — în înțelesul decisiunii curiale Nr. 838/1902 — nu se poate provoca cu succes la aceea că asigurarea în urma neplătirii premiei și-ar fi pierdut valoarea, fiind-că în cazul acesta cambiuul despre suma premiei apare ca fiind primit în loc de plătire. În schimb însă nici societatea de asigurare nu poate face împotriva acțiunii de despăgubire excepțiunea, că asigurarea a devenit invalidă din cauza că s'a întrelăsat plătirea premiei, în cazul dacă s'a usitat a se inmanua părții asigurate șecuri poștale spre a se plăti premia, sau dacă premia de obicei s'a ridicat prin agentul local și aceasta s'a întrelăsat din partea societății. Aceasta — conform decisiunilor curiale Nr. 818/1902 și Nr. 1190/1902 — sună și pentru astfel de casuri, în cari asiguratul a rămas în restanță cu mai multe rate anuale, ceea-ce la adecă trebuie să aibă ca urmare că întreprinderea de asigurare trebuie să poarte și fără plată risicul, dat fiind-că premiile de mai mult ca un an scadente, fiind acelea prescrise, nu le mai poate incasa pe cale procesuală. Dacă însă a fost obiceiul a se plăti premiile prin șecuri pe cale postală, plătirile făcute la mâna agenților conform sentinței de sub Nr. 952/1902 față de societate nu se iau în considerare. Și în înțelesul decisiunii curiale Nr. 1420/1902 se poate pretinde dela cel asigurat în parte și rata a doua sau una mai târzie, dacă scadența acestei rate cade deja în decursul periodului al doilea de asigurare, deoarece societatea a purtat deja risicul până la timpul scadenței și prin urmare trebuie să fie îndreptățită a pretinde ca recompensă a risicului și partea competentă a ratei de premie.

Despre *prescripțiunea ratei de premie* curia reg. a adus în anul trecut două decisiuni de natură principială. Într'una s'a enunțat sub Nr. 695/1902, că și rata de premie depusă ca bon se prescrie în interval de un an și că, ce e drept, această prescriere se întrerupe prin acțiune, dar și în decursul procesului își poate relua continuarea ca să ajungă la încheiere, dacă după acest interval de un an nu s'a făcut de cătră partide nici un pas procesual, care ar împedea prescrierea. Tot aceeași s'a enunțat cu privire la cambiuul exmis despre suma premiei sub Nr. 765/1903 cu acel adaos, că prolongierea scadenței numai în acel cas poate întrerupe prescripțiunea în curgere, dacă referitor la aceea ambele părți și-au dat consimțământul.

Schimbările făcute în decursul asigurării în înțelesul dispozițiilor legale sunt a se aduce la cunoștința societății. Dacă înștiințarea s'a făcut la o agentură principală, conform decisiunii Nr. 595/1902 are aceeași valoare, ca și când s'ar fi făcut direct la societate. O împrejurare supusă trebuinței de-a fi înștiințată, în înțelesul aceleiași decisiuni este și încetarea activității întâmplată interimal în moara de aburi, precum și într'o astfel de moară de apă, care conform construcțiunii sale cade sub punctul de vedere al §-lui 490 din legea comercială. Nu trebuie înștiințată dislocarea obiectului asigurat, dacă cauza aceleia a fost

vis major, ori dacă proprietarul și-a transportat mașina de imblătit spre a lucra cu ea, de pe locul asigurării pe proprietatea sa învecinată, ori într'alt local spre a fi curățită. (Decisiunile de sub Nrii 1537, 1410/1902 și 506/1903.)

Referitor la *invalidarea asigurării* pe care societatea voia s'o deducă din motivul că posesorul amantului s'a dat de proprietar al obiectului asigurat, curia reg. a decis sub nr. 964/1902 așa, că din aceasta nu se poate concluda cu drept cuvânt la invaliditatea contractului de asigurare, de oare-ce și posesorul amantului are interes la asigurare. Tot astfel nu poate avea ca urmare anularea asigurării nici împrejurarea, că proprietatea edificiului asigurat în restimpul asigurării a trecut pe soția asiguratului, cu toate-că ea n'a făcut înștiințare că vrea să susțină asigurarea. (Decisiunea Nr. 595/1902). („P. Ll.“) §§.

Frunzările ca nutreț.

Am avut o primăvară și o vară neobicinuit de secetoase, iar toamna și iarna trecută au fost sêrace în ploi. În urma acestora au suferit de seceta neîntreruptă toate plantele din câmp și pășunile sunt total pleșuge; astfel în acest an întrebuițarea pădurilor pentru procurarea de nutreț are o valoare și o importanță mult mai mare decât în alți ani.

În astfel de împrejurări abnormale se poate face us cu concesiunea ministerială și de pășunatul în păduri, chiar și în culturile tinere, de altfel strict oprite pentru pășunat. Aceasta se și face deja acum în multe comune.

Dar după ce 75% ale nutrețului sunt nimicite prin secetă, agricultorul trebuie să se cugete pentru timpul iernii și la frunzele de nutreț.

Frunzele uscate din pădure pot face bune servicii ca așternut pentru vite, economisând astfel paietele.

Frunzele multor arbori de pădure și ale altor arbori adunate și uscate împreună cu rămurelele tinere și subțiri pe cari stau, pot ajuta la umplerea unor goluri în proviziunea de fân peste iarnă.

În anul 1862, an exceptional de secetos și lipsit de fân, s'a făcut în multe locuri întrebuițare de frunzări.

Astfel de întrebuițare a pădurilor se face an de an în unele regiuni ale Austriei, Tirolului etc. Dar sunt și la noi comune de munte cu agri și livezi puține, unde oamenii adună toamna frunzări și le păstrează ca pășii de cucuruz.

În Franția, unde în 1892 în urma secetei continue a fost o lipsă neobicinuit de mare de nutreț, s'au adunat frunzări tinere (crângi cu frunze) de fag, mesteacăn, brad și pin, au fost tăiate mărunt, opărite în apă ferbinte (60—70 grade Celsius) în care s'au ținut câte 3 zile, și după-ce li s'a adăugat puțin malț, au fost întrebuițate ca nutreț cu bun succes.

Așa departe noi însă nu vom merge; vom arăta deci cum avem să manipulam frunzările uscate ca nutreț.

Frunza constă din două părți, coada și însăși frunza. Partea cea mai mare a materiilor nutritoare se găsește în însăși frunza. Din Iulie până la începutul lui Octobree aceste materii rămân, în ce privește cantitatea, neschimbate în frunze. Timpul cel mai potrivit pentru adunarea lor este în Septembrie. Virfurile tinere se pot ușor rupe cu mâna sau tăia cu cuțitul. Adunatul trebuie să se restrângă la frunzările din jurul coroanei; cele dinspre vârf au să rămână

nevătămate. De pe arborii înalți frunzările se taie mai ușor cu foarfecile pentru curățirea omidelor de pomi.

Cel mai bun material de nutreț îl putem obține de la plopi, salcie, rachită, teiu, ulm, arin, frasin, paltin, carpin și stejar.

În regiunile cu mulți acați, frunzările acestora fac bune servicii în scopul nutriției animalelor. Frunza de vie este încă și mai plăcută vitelor. Aceasta să nu se scape din vedere.

Frunzările se fac snopi și se uscă pe incetul la umbră, apoi se păstrează sub coperiș.

Pentru manipularea și păstrarea unor cantități mai mari de frunzări procedura arătată nu e satisfăcătoare. În acest scop frunzările se așează strat de strat peste olaltă în un șop sau peste tot sub coperiș, punând peste ele greutatea mari, ca să se împiedece pe cât posibil intrarea aerului și formarea muzezelii. Timpul umed și chiar ploile n'au să împedecă oamenii dela această lucrare, pentru-că umezeala aceasta nu e stricăcioasă frunzărilor. E stricăcioasă însă umezeala, care ar intra în grămețile de frunzări neaședate sub coperiș.

(După „Landw. Blätter für Siebenbürgen“).

Gruparea locuitorilor din Ungaria după ocupațiune.

(Fine).

II/C. Comerțul și creditul.

a) Comerțul propriu.

1. Comerțul de animale și de produse agricole și animale.

202. Comerțul de cai.
203. Comerțul de vite.
204. Comerțul de porci.
205. Comerțul de oi.
206. Comerțul de galițe vii; comerțul de galițe ucise și de ouă, încât acesta stă în legătură cu comerțul de galițe vii.
207. Comerțul de pește și de raci.
208. Comerțul de alte animale.
209. Comerțul de bucate; comerțul de produse și făină, încât este în legătură cu comerțul de bucate.
210. Comerțul de făină; comerțul de produse și de făină, încât acesta e în legătură cu comerțul de făină.
211. Comerțul de produse.
212. Comerțul de legume de grădină.
213. Comerțul de poame și struguri.
214. Comerțul de flori.
215. Comerțul de cânepă și in.
216. Comerțul de bumbac și iută.
217. Comerțul de lână; comerțul de alte soiuri de păr animal, încât e în legătură cu comerțul de lână.
218. Comerțul de pei brute; comerțul de pei, oase, pene și trențe, încât acesta stă în legătură cu comerțul de pei brute.
219. Comerțul de oase; comerțul de trențe și pene, încât acesta stă în legătură cu comerțul de oase.
220. Comerțul de pene; comerțul de trențe încât acesta stă în legătură cu comerțul de pene.
221. Comerțul cu alte produse animale.

II. Comerțul de lemne și alte produse silvice, comerțul cu materii de minerit și minerale.

222. Comerțul de lemn; comerțul de stejar și gogoșe de stejar, încât acesta stă în legătură cu comerțul de lemn.
223. Comerțul de stejar și gogoșe de stejar.
224. Comerțul de cărbuni.
225. Comerțul de lut, de nisip, de peatră și de var.

III. Comerțul de fer și metale, de mașini, de recuizite din economia casei, de instrumente mecanice și acustice.

226. Comerțul de fer.
227. Comerțul de alte articole de metal.
228. Comerțul de mașini și părți de mașini economice, de căruțe și instrumente agricole.
229. Comerțul de mașini de cusut.
230. Comerțul de articole din economia casei și de bucătărie.
231. Comerțul de articole de artă și de mobilat, de instrumente și arme.
232. Comerțul de oroloage și de articole de artă și optice. Comerțul de galanterii, încât stă în legătură cu comerțul de oroloage.
233. Comerțul de instrumente musicale.

IV. Comerțul de produse industriale din lut și sticlă.

234. Comerțul de cărămiși și țigle.
235. Comerțul de articole din lut și sticlă.

V. Comerțul din articole de lemn și sculptate, de articole de piele, de cauciuc, de norinberg și de galanterie, mai departe de articole din hârtie, de scris și desemn.

236. Comerțul de mobile.
237. Comerțul de piele (incât nu stă în legătură cu comerțul de pei brute), mai departe comerțul de articole din mușama și din cauciuc.
238. Comerțul de articole de galanterie și de norinberga.
239. Comerțul de hârtie și comerțul de recuizite de scris și desemn, încât nu stă în legătură cu comerțul de cărți.

VI. Comerțul de articole cari aparțin industriei torsului și țesutului cum și celei de îmbrăcăminte.

240. Comerțul de funii, de articole de funărie, de pânză groasă și de saci
241. Comerțul de manufacturi.
242. Comerțul de articole de modă.
243. Comerțul de postav, încât el nu se cuprinde în comerțul de articole de manufactură și de modă.
244. Comerțul de articole de cojocărie, încât el nu se cuprinde în comerțul de articole de modă.
245. Comerțul de pantofărie, încât el nu se cuprinde în comerțul de articole de modă.
246. Comerțul de vestminte.
247. Comerțul de trențe.

VII. Comerțul de articole de nutreț, de beuturi etc.

248. Comerțul de poame sudice și de zaharicale, încât nu stă în legătură cu comerțul de specerie.
249. Comerțul de specerie, de articole coloniale și de confeturi.
- 249.^a Comerțul de spețerie și comerțul de fer.

- 250. Comerziul de mărunțișuri.
- 251. Comerziul de ouă, de lapte, de caș și de unt.
- 252. Comerziul de galițe ucise și de sălbătăciuni.
- 253. Comerziul de cărnătării și alte articole de carne.
- 253.^a Comerziul de alte articole de nutremânt.
- 254. Vinderea tutunului, a sării și timbrelor.
- 255. Comerziul de ghiată, încât nu stă în legătură cu comerziul de spețerie.
- 256. Comerziul de vin; comerziul de bere și spirt, încât stă în legătură cu comerziul de vin.
- 257. Comerziul de bere.
- 258. Comerziul de spirt, de oțet și de licheor.
- 259. Comerziul de apă minerală și de soda, încât nu stă în legătură cu comerziul de spețerie.

VII. Comerziul de articole de droguerie (medicinale), încât nu este în legătură cu comerziul de spețerie.

- 260. Comerziul de lumini și de săpun.
- 261. Comerziul de petrolu.
- 262. Comerziul de alte articole chimice și de droguerie.

IX. Comerziul de cărți și de obiecte de artă.

- 263. Comerziul de cărți și de instrumente muzicale, întreprinderi pentru editarea diarelor și a cărților.
- 264. Comerziul de obiecte de artă și de anti-chități.

X. 265. Comerziul de vechituri.

XI. 266. Comerziul mixt.

XII. 267. Arindatorii dărilor de consum și ai vămilor orășenesci.

XIII. 268. Arindatorii pentru încassarea vămilor din țirguri.

XIV. 269. Mijlocitorii pentru câștigarea de servitori și de muncitori.

XV. 270. Întreprindătorii pentru anunțuri. Împărțitorii de ziare și de anunțuri.

XVI. 271. Furnisori și comisionari.

XVII. Alți rami de comerziu și comercianți, fără indicarea mai de aproape a ramului de comerziu.

272. Alți rami de comerziu.

273. Comercianți fără indicarea mai de aproape a ramului comercial.

XVIII. 274. Ramii auxiliari ai comerziului de mărfuri.

b) Precupeți și alți vëndători în piață și pe stradă.

275. Precupeți de articole de nutremânt și alți vëndători de asemenea articole.

276. Alți vëndători și precupeți.

c) 277. Colportori (telali).

d) 278. Agenți și samsari.

e) Finanțe, credit și asigurare.

279. Casse de păstrare, bănci, institute de credit fonciare și însoțiri de credit.

280. Cămătari privați, casse de bancă și de schimb.

281. Munte de pietate.

282. Organizatori de loterie și vëndători de bilete de loterie.

283. Asigurări.

f) 284. Întreprinderi de magazine.

II/D. Comunicațiune.

I. Drumurile publice.

285. Direcțiunea drumurilor publice și ținerea lor în stare bună.

285.^a Oficiile de arhitectură ale statului.

286. Vămi de drumuri, de poduri și de porturi.

287. Transportul de persoane pe drumurile publice (vizitfi).

288. Transportul de mărfuri pe drumurile publice (cărăuși).

289. Întreprinderi de transport publice.

II. Căi ferate.

290. Căi ferate cu cai.

290.^a Căi ferate industriale și miniere cu cai.

290.^b Căi ferate agricole și silvice cu cai.

291. Căi ferate cu electricitate.

291.^a Căi ferate industriale și miniere cu electricitate.

291.^b Căi ferate agricole și silvice cu electricitate.

292. Căi ferate cu vapor.

292.^a Căi ferate orășenesci cu vapor.

292.^b Căi ferate industriale și miniere cu vapor.

292.^c Căi ferate agricole și silvice cu vapor.

III. Serviciile porturilor și cel fluvial, de navigație și de plutit.

293. Serviciul și regularea porturilor.

294. Serviciul fluvial și regularea riurilor.

294.^a Oficiile de ingineri fluviali.

295. Navigațiunea maritimă.

296. Navigațiunea fluvială și pe lacuri.

297. Plutirea.

IV. 298. Poșta, telegrafu și telefonul.

V. 299. Hamali.

VI. 300. Întreprinderi de înmormântare.

III. Serviciul public civil și eclesiastic și așa numitele ocupațiuni libere.

301. Legislativa.

302. Administrația.

303. Justiția.

304. Biserica.

305. Instrucția.

306. Igiena publică.

307. Societățile științifice și pentru alte interese publice, reuniunile etc.

308. Literatura și artele.

309. Alte ocupațiuni libere fără o indicare mai de aproape.

IV. Armata.

310. Armata comună.

311. Marina.

312. Honveđimea.

313. Jendarmeria.

V. 314. Ȑilerii aplicați în diferiții rami agricoli și la alte lucrări, fără indicare mai de aproape.

VI. Pensionari, capitaliști, rentieri, proprietari de case și privatieri.

315. Amploiați în pensiune.

315.^a Alți pensionari.

316. Capitaliști.

317. Rentieri.

318. Proprietari de case.

319. Privatieri.

VII Alte ocupațiuni.

- 320. Gazde de studenți și subchiriași de cuartire.
- 321. Supravighitori de case și îngrijitori de case.
- 322. Îngrijitor, îngrijitoare etc.
- 323. Muzicant.
- 324. Ciceroni, magi, comedianți, artiști, etc.
- 325. Țigani corturari și vagabunzi.
- 326. Case de femei publice.
- 327. Femei publice.
- 328. Alte ocupațiuni.

VIII. Fără ocupațiuni și cu ocupațiuni necunoscute.

- 329. Elevii cari nu trăiesc în cercul familiei, elevii din institute.
- 330. Cei ce trăiesc dela comună și din alte ajutoare publice.
- 331. Cerșitorii.
- 332. Cei întreținuți de casele de orfani și de alte institute de binefacere.
- 333. Indiviți așezați în casele de săraci.
- 334. Cei îngrijiți în spitale și în casele de nebuni.
- 335. Indiviți deținuți și așezați în institute de corecțiune.
- 336. Cei cu ocupațiuni necunoscute și întreținuți prin indiviți a căror ocupațiune e necunoscută. +

Situatiunea tesaurului public al României.

Situatiunea tesaurului public după conturile încheiate la 30 Aprilie 1904 este următoarea:

Exercițiul 1903—1904. Incassările efectuate în contul acestui exercițiu în intervalul celor treisprezece luni expirate, adică de la 1 Aprilie 1903 până la 30 Aprilie 1904, s'au urcat la suma de lei 231.415,621·47. Deși comparativ cu incassările din epoca corespunzătoare a exercițiului precedent, avem un minus de lei 2.027,620·45, față însă cu evaluările budgetare ale anului 1903—1904 diferitele ramuri de venituri arată o plus-valută totală de lei 6.298,621·47, la care rămășițele din exerciții închise au contribuit cu aproape 3 milioane lei.

Cheltuielile din această perioadă budgetară au fost de lei 219.849,799·68 cu lei 12.895,776·19 mai mult decât în exercițiul 1902—1903, dar față de creditele acordate cu 11.550,300 lei mai puțin.

Balanța cheltuielilor față de venituri se încheie la 30 Aprilie 1904 cu un excedent bănesc de lei 23.115.470·86.

Exercițiul în curs 1904—1905. Situațiunea publicată de ministerul finanțelor ne înfățișază rezultatele definitive ale incassărilor și plăților din prima lună a exercițiului în curs. Din examinarea ei rezultă că incassările au fost de lei 15.902,328·43 contra lei 14.560,846·36 în aceeași lună a anului trecut, de unde o plus-valută de lei 1.341,482·07 în favoarea anului curent.

La aceste incassări se mai adaugă încă suma de lei 3.446,115·81, sumă provenită din excedentele tesaurului constatate la închiderea exercițiilor 1888—1889 până la 1902—1903, așa încât totalul incassărilor din Aprilie atinge cifra de lei 19.393,927·86.

Privind în parte diferitele ramuri de venituri vedem că contribuțiunile indirecte au dat un plus de lei 991,868·05, în care venitul vămilor intră cu lei 661,909·10

și al taxelor de timbru și înregistrare cu lei 443,884·77. Monopolurile statului arată un plus de lei 458,248·64, iar veniturile ministerului de domenii un plus de lei 131,975·57.

Contribuțiunile directe arată un minus de lei 344,165·44 provenit de la licența beuturilor spirituoase, în urma punerii în aplicare a noiei legi, care regulează vinđarea acestor beuturi.

Plățile din prima lună a exercițiului în curs au fost de lei 17.808,891·59, ceea-ce față cu incassările lasă un excedent de 1.585 036·27.

Fondul comunal. Incassările în contul fondului comunal s'au urcat în luna Aprilie la suma de lei 1.767,247·70 din care lei 1.661 231 venitul taxelor de consumațiune și lei 103,365·14 produsul unei zecimi și jumătate asupra contribuțiunilor directe.

În perioada de 13 luni a exercițiului 1903—1904 incassările acestui fond s'au urcat la suma de lei 31.680,939·55, ceea-ce față cu evaluările budgetare arată o plus-valută de lei 1.655,000 și dovedesce justa prevedere cu care a fost întocmit budgetul fondului comunal.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situatiunea.

Sibiu, 5 August 1904.

Campania de cereale în care tocmai am intrat a provocat în piața internă de bani, ca în totdeauna o mișcare vie, astfel că în Viena în zilele din urmă discontul privat a fost de 3‰, 3¹/₁₆‰, 3¹/₈‰ și chiar 3¹/₄‰, iar în B-Pesta a variat între 3¹/₂‰—4³/₈‰. Se crede în unele cercuri financiare, că în urma lipsei de nutreț din țară cererile de bani vor crește și așa discontul se va menține la nivelul actual.

Piața externă de bani dispune de mijloace abundante. În Berlin discontul privat a fost 2¹/₂‰, în Londra 2⁷/₈‰ și în Paris 1¹/₄‰.

AGRICULTURĂ.

Favor de transport la expedarea fânului, paielor și a paielor tăiate etc. Ministrul de comerț ung. în vederea lipsei mari de nutreț a dat o ordinațiune pe basa căreia se pot face transporturi mai ieftine de nutreț, — dacă încărcătura se face la o stațiune depărtată cel puțin 50 km. dela graniță și dacă aceasta se ridică la un vagon sau cel puțin 10.000 kgr. Pe basa acestei ordinațiuni speșele de transport pentru 10,000 kgr. fân expedate s. e. din Budapesta la Mediaș fac K 103, până la Sighișoara K 108. Această ordinațiune a intrat în vigoare la 1 August și ține până la finea a. c. Acest favor se face numai proprietarilor de vite, nu și comercianților și numai pentru transporturile în lăuntru țării.

*

Exportul de cucuruz din România este interzis prin un decret regal până la alte dispozițiuni.

SUMAR.

Seceta. — Judicatura anului 1903 referitoare la cauzele de asigurare. — Frunđările ca nutreț. — Gruparea locuitorilor din Ungaria după ocupațiuni. — Situațiunea tesaurului public al României. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Agricultură*: Favor de transport la expedarea fânului, paielor și a paielor tăiate etc. Exportul de cucuruz din România.

„ALBINA“, institut de credit și de economii, în Sibiiu.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul semestral cu 30 Iunie 1904.	(Coroane)	PASIVA.
		K f		K f
Casa în numărar		58,971·82		Capital social:
Cambii de bancă		7.471,819·73		6000 acțiuni à K 200
Imprumuturi ipotecare		5.638,744·—		Fondul de rezervă al acționarilor
Credite personale		1.672,653·93		Fondul de garanție al scrisurilor fonciare
Credite cambiale cu acop. hipot.		1.986,729·—		Fondul special de rezervă
Credite de cont curent		1.575,192·53		Fondul de pensuni al funcționarilor
Avansuri pe efecte publice		68,637·10		Depuneri spre fructificare
Credite fixe		9,142·60		Scrisuri fonciare cu 5% în florini în
Imprumuturi pe produse		7,412·—		circulațiune
Casa institutului, realități dela gara				Scrisuri fonciare cu 5%
Brașov și div. realități de vânzare		710,006·45		în coroane în circulațiune
Efecte publice		2.997,643·67		Scrisuri fonciare cu 4½%
Acții dela diverse bănci		161,565·—		în circulațiune
Efectele fondului de garanție al scrisu-				400,000·—
rilor fonciare		517,985·80		5.265,000·—
Efectele fondului de pensuni al funcțio-				Scrisuri fonciare eșite la sorți în cir-
narilor institutului		4,000·—		culațiune
Mobilier		9,300·—		Cambii de bancă reescomptate
Diverse conturi debitoare		193,143·49		Diverse conturi creditoare
				Dividende neridicate
				Interese anticipate
				Profit net
		<u>23.082.947·12</u>		<u>116.308·47</u>
				<u>23.082.947·12</u>

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.	(Coroane)	CREDIT.
		K f		K f
Interese:				Interese:
pentru dep. spre fructificare	293,251·61			dela cambii de bancă
pentru scrisuri fonciare	127,454·06			„ împrumuturi ipotec.
pentru împrumuturi luate				„ credite personale
pe efecte	<u>1,047·67</u>	421,753·34		„ efecte publice
Spese:				„ credite camb. cu acop.
Salare	54,869·07			hipot.
Bani de cuartir	10,350·—			„ credite de cont curent
Imprim., registre, porto, di-				„ avansuri pe efecte
verse	17,141·95			„ credite fixe și împrum.
Marce de prezență	<u>4,560·—</u>	86,921·02		pe produse
Contribuțiune:				643,532·93
directă	20,000·—			Chirie
10% dare la interesele dela				Provisiuni
depuneri	<u>34,513·61</u>	54,513·61		
Profit net				
		<u>116,308·47</u>		
		<u>679,496·44</u>		<u>679,496·44</u>

Sibiiu, 30 Iunie 1904.

Cosma m. p.,
director executiv.

Iosif Lissai m. p.,
contabil-șef.

Șuluțu m. p.,
president.

Dr. I. Beu m. p.,
membru al direcțiunii.

A. Lebu m. p.,
membru al direcțiunii.